

LATVIJAS REPUBLIKA
IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

DAUGAVPILS TEHNOLOĢIJU UN TŪRISMA TEHNIKUMS

Reģ.Nr.40900039340, Strādnieku ielā 16, Daugavpilī, LV-5404,
Tālrunis 65436893, 27741511, e-pasts: pasts@dttt.lv, www.dttt.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Daugavpilī

2024.gada 30.augustā

Nr.1.7/13

Kārtība, kādā tiek risināti konflikta vai vardarbības gadījumi Izglītības iestādē

Izdota saskaņā ar
Bērnu tiesību aizsardzības likumu,
Izglītības likuma 54., 55., 57., 58.pantiem,
Apvienoto Nāciju organizācijas Bērnu tiesību konvenciju.

I. Vispārīgie jautājumi

1. Kārtība, kas nosaka rīcības gadījumos, kad tiek risināti konflikti vai tiek konstatēta jebkāda veida vardarbība (turpmāk – Kārtība) Daugavpils Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā (turpmāk – Izglītības iestāde) attiecībā uz izglītojamajiem vai Izglītības iestādes darbiniekiem.
2. Kārtības mērķis ir novērst vardarbību pret izglītojamajiem un Izglītības iestādes darbiniekiem, radot drošu un pozitīvu mācību un darba vidi Izglītības iestādē. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 1.panta 9¹.punktu, **vardarbība** ir visu veidu fiziska vai emocionāla cietsirdība, seksuāla izmantošana vai cita veida izturēšanās, kas apdraud vai var apdraudēt nepilngadīga veselību, dzīvību, attīstību vai pašcieņu.
3. Kārtība nosaka kā tiek konstatēti un risināti konflikti un vardarbības gadījumi starp izglītojamajiem, starp izglītojamajiem un Izglītības iestādes darbinieku/-iem, kā arī starp Izglītības iestādes darbiniekiem un izglītojamā vecākiem / likumiskajiem pārstāvjiem.
4. Vardarbības pret izglītojamo novēršanai Izglītības iestāde ievēro Bērnu aizsardzības centra 2024.gadā izstrādāto algoritmu „Vardarbības gadījumu risināšanas algoritms izglītības iestādē”, kas nosaka rīcības shēmas un veicamos pasākumus, gadījumos, kad pastāv aizdomas par iespējamām bērnu tiesību pārkāpumiem saistībā ar vardarbību pret bērnu.
5. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 71.pantu, aizliegts izplatīt informāciju par izglītojamo – informācija, kuru par izglītojamo ieguvis Izglītības iestādes darbinieks, pildot darba pienākumus, ir konfidenciāla, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt izglītojamā turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konfliktu, vardarbības gadījumu izskatīšanu saistītie dokumenti glabājas pie Izglītības iestādes direktora vai Atbalsta grupas vadītāja.

6. Pēc Kārtības apstiprināšanas Izglītības iestādes direktors nodrošina Izglītības iestādes darbinieku iepazīstināšanu ar Kārtību. Atbalsta grupa sagatavo materiālus Izglītības iestādes darbiniekiem, apkopojot informāciju par Kārtību un shematiski atspoguļojot rīcību soļus dažādu konfliktu un vardarbības gadījumu risināšanai Izglītības iestādē. Izglītojamajiem, Izglītības iestādes pedagogiem, izglītojamo vecākiem / likumiskajiem pārstāvjiem tiks nodrošināta iespēja iepazīties ar Kārtību Izglītības iestādes e-klasē. Izglītības iestādes darbinieki, izglītojamie, izglītojamo vecāki / likumiskie pārstāvji ir atbildīgi par iepazīšanos ar Kārtību un tās ievērošanu.
7. Par iepazīstināšanu ar Kārtību un tās īstenošanas uzraudzību Izglītības iestādē ir atbildīga audzināšanas darba nodaļas vadītāja.

II. Konflikta un vardarbības terminu skaidrojums

8. Šajā Kārtībā **konflikts** tiek skaidrots kā pretēju vēlmju, interešu, uzskatu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība, nopietnas nesaskaņas, strīds starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.
9. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, izšķir šādas vardarbības formas:
 - 9.1. **fiziska vardarbība** ir veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums, piemēram, apzināta grūšana, sišana, kniebšana;
 - 9.2. **emocionālā vardarbība** ir pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiska ietekmēšana (draudot, lamājot, pazemojot, izsmejot vai citādi kaitējot viņa emocionālajai attīstībai);
 - 9.3. **seksuāla izmantošana** — jebkādas seksuāla rakstura darbības pret iesaistīta gribu, nolūkā sniegt vai gūt seksuālu stimulāciju vai seksuālu apmierinājumu, vai citādu labumu, ko veic pieaugušais vai cits izglītojamais.
10. **kibervardarbība** ir tīša agresīva darbība, ko veic cilvēks vai cilvēku grupa, izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus (daturs, telefons, smartfons, sociālie tīkli, dažādi čati, audio- un video-ierakstīšana u.c.), kur izšķir četras formas: 1) tiešsaistes kontakts, kas noved pie vardarbības klātienē; 2) kiberizsekošana; 3) uzņēmšanās tiešsaistē; 4) pazemojošas, dažāda rakstura informācijas izplatīšana (ieskaitot tādu kibervardarbības formu kā sekstings).
11. **sekstings** ir seksuāla rakstura ziņu, attēlu vai video nosūtīšana kādam internetā (sociālos tīklos, dažādos čatos). Var būt bīstams ar to, ka tas var tikt pārsūtīts vai parādīt tālāk, vai nopublicēts internetā bez iesaistīto dalībnieku piekrišanas; tas var tikt izmantots iesaistīto dalībnieku šantāžai, iebaidīšanai, draudēšanai, pazemošanai, izsmiešanai.
12. **ņirgāšanās** ir vardarbības veids izglītības vidē, kas ietver viena vai vairāku vienaudžu agresīvu uzvedību ar tīšu, naidīgu nolūku radīt ciešanas. Pamata pazīmes ir spēku samēra atšķirība starp pāridarītāju un upuri, kā arī vairākkārt atkārtotas negatīvās darbības ilgākā laika periodā.

III. Rīcību algoritms konfliktu un vardarbības gadījumos starp izglītojamajiem

13. Darbības gadījumā, ja novērots konflikts starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma vardarbība:
 - 13.1. jebkurš Izglītības iestādes darbinieks, kas konstatējis konfliktu starp izglītojamajiem, kura laikā saskatāma vardarbība, nekavējoties pārtrauc konfliktu (piemēram, aptur konfliktā iesaistītos izglītojamos, nomierina, aizved no konflikta vietas uz citu telpu, nepieciešamības gadījumā izsauc Valsts policiju pa tālruni 110, izsauc ātro palīdzību pa tālruni 112, izsauc Pašvaldības policiju pa tālruni 65421500) un ziņo izglītojamā grupas audzinātājam un Atbalsta grupas pārstāvim

par konstatēto konflikta situāciju un nepieciešamības gadījumā iesaista Izglītības iestādes medmāsu;

- 13.2. ja konflikta situācija ir atrisināta, grupas audzinātājs ieraksta piezīmi e-klases žurnālā par notikušo konfliktu un veiktajām darbībām (piemēram, tika veikta saruna ar iesaistītām pusēm, situācijas risināšanai tika iesaistīts sociālais pedagogs, tika novadīta audzināšanas stunda/pārrunāts ar grupu, izglītojama tika nosūtīts pie Izglītības iestādes medmāsas, izglītojamam piedāvāta iespēja vērsties pie Izglītības iestādes psihologa, vai arī sniegta informācija, kur saņemt bezmaksas atbalstu u.c. darbības) un telefoniski vai ar e-klases pasta starpniecību informē iesaistīto izglītojamo vecākus/ likumiskus pārstāvjus par notikušo situāciju.
14. Ja konflikta situācija starp izglītojamajiem netiek atrisināta ar iepriekš veiktām rīcībām un turpinās, grupas audzinātājs iesniedz rakstisku pieprasījumu Atbalsta grupai, aprakstot konflikta situāciju, norādot iesaistītas puses un iepriekš veiktas rīcības situācijas atrisināšanai.
 - 14.1. Saņemot grupas audzinātāja rakstisko pieprasījumu, Atbalsta grupa aicina uz pārrunām konfliktā iesaistīto pušu vecākus/ likumiskus pārstāvjus. Nepieciešamības gadījumā ziņo citām institūcijām (piemēram, Sociālais dienests, Bāriņtiesa, ģimenes ārsts u.c.).
 - 14.2. Atbalsta grupa turpina darbu ar konfliktā iesaistītajiem izglītojamajiem pēc Izglītības iestādes Atbalsta grupas darba noteikumiem.

IV. Rīcību algoritms gadījumos, kad izglītojama ir cietis no vardarbības

15. Jebkurš Izglītības iestādes darbinieks, kurš saņem no izglītojamā vai izglītojamā vecāka/ likumiskā pārstāvja informāciju par iespējamu vardarbību pret izglītojamo, nekavējoties par to ziņo Izglītības iestādes Atbalsta grupai un grupas audzinātājam.
16. Saņemot informāciju par iespējamu vardarbību pret izglītojamo Izglītības iestādē:
 - 16.1. Izglītības iestādes Atbalsta grupa veic pārrunas ar cietušo, noskaidro situācijas apstākļus, aicina uz pārrunām iesaistītas puses.
 - 16.1.1. Gadījumā, ja pārrunu laikā tiks konstatēts, ka vardarbība notika no Izglītības iestādes darbinieka puses, tad Atbalsta grupa iesniedz rakstisko ziņojumu Izglītības iestādes direktoram un Izglītības iestādes ētikas komisijai.
 - 16.1.2. Gadījumā, ja pārrunu laikā tiks konstatēts, ka vardarbība notika no Izglītības iestādes izglītojamā puses, tad Atbalsta grupa aicina uz pārrunām iesaistīto izglītojamo vecākus/ likumiskus pārstāvjus un turpina darbu ar konfliktā iesaistītajiem izglītojamajiem pēc Izglītības iestādes Atbalsta grupas darba noteikumiem.

V. Rīcību algoritms vardarbības gadījumos pret izglītības iestādes darbinieku

17. Izglītības iestādes darbinieks, pret kuru ir notikusi vardarbība no izglītojamā un/vai izglītojamā vecāku/ likumisko pārstāvju vai cita izglītības darbinieka puses nekavējoties vērsas pie mācību korpusa vadītājam, t.i. Mendeļejeva ielas korpusa vadītāja - A.Lazuko un Strādnieku ielas korpusa vadītāja – A.Bernāne, vai nepieciešamības gadījumā izsauc Valsts policiju pa tālruni 110, izsauc ātro palīdzību pa tālruni 112, izsauc Pašvaldības policiju pa tālruni 65421500.

- 17.1. Izglītības iestādes darbinieks ziņo izglītojamā grupas audzinātājam par notikumu, ka arī vēršas pie Atbalsta grupas ar rakstisku situācijas aprakstu attiecīgo notikumu izskatīšanai.
- 17.2. Izglītības iestādes Atbalsta grupa organizē sarunu klātienē. Atbalsta grupa aicina uz pārrunām iesaistīto izglītojamo vecākus/ likumiskus pārstāvjus un turpina darbu ar konfliktā iesaistītajiem izglītojamajiem pēc Izglītības iestādes Atbalsta grupas darba noteikumiem.
- 18. Izglītības iestādes darbinieks, pret kuru ir notikusi vardarbība no Izglītības iestādes darbinieka puses, vēršas pie Izglītības iestādes direktora ar rakstisku situācijas aprakstu, lūdzot izskatīt attiecīgo notikumu.

VI. Rīcību algoritms gadījumos, kad saņemta informācija par iespējamu vardarbību pret izglītojamo ģimenē

- 19. Gadījumā, ja Atbalsta grupa saņem informāciju par iespējamu vardarbību pret izglītojamo ģimenē, uz pārrunām tiek aicināts izglītojamais un grupas audzinātājs.
- 20. Nepieciešamības gadījumā tiek nodrošina medicīniskā apskate pie Izglītības iestrādes medmāsas.
- 21. Atbalsta grupa rūpīgi izvērtē saņemto informāciju, pievēršot uzmanību izglītojamā uzvedībai, piemēram, tika novērotas būtiskas negatīvās izmaiņas izglītojamā uzvedībā – piemēram, izglītojamais ir kļuvis atsvešināts, nekomunikabls, nomākts, drūms, tika novērotas iespējama paškaitējuma (piemēram, skrāpējumi, sagriezumī, brūces) vai fiziskas vardarbības pazīmes (piemēram, zilumi, brūces), parādījies nesakopts ārējais izskats, stundās vairs nevar koncentrēties vai ir kļuvis neaktīvs, nesekmīgs, vairs neiesaistās piedāvātās aktivitātēs, bieži neapmeklē Izglītības iestādi vai otrādi – pēc stundām nevēlas atgriezties mājās, ir biežas saslimšanas, u.c. pazīmes.
- 22. Aizdomu gadījumos par iespējamu vardarbību pret izglītojamo ģimenē, Atbalsta grupa sazinās ar izglītojamā vecākiem/ likumiskajiem pārstāvjiem, pārrunā un noskaidro viņu redzējumu un attieksmi pret konstatētajiem novērojumiem un/vai saņemto informāciju. Izglītojamā vecāki/ likumiskie pārstāvji netiek informēti par to, kad un kādu informāciju sniedza izglītojamais – tas tiek darīts tam, lai pasargātu izglītojamo no iespējamiem riskiem un parūpētos par viņa drošību (piemēram, no vecāku negatīvās reakcijas, draudiem, no piespiešanas klusēt u.c.).
- 23. Pamatotu aizdomu gadījumā par vardarbību pret izglītojamo ģimenē, Izglītības iestādes Atbalsta grupa vienas dienas laikā sagatavo rakstisko ziņojumu Bāriņtiesai un nodod to Izglītības iestādes direktoram.

VII. Atbalsts vardarbībā cietušam izglītojamajam Izglītības iestādē

- 24. Ja tiek konstatēts, ka izglītojamais Izglītības iestādē ir cietis no vardarbības, Atbalsta grupa rīkojas saskaņā ar Izglītības iestādes atbalsta grupas noteikumiem.
- 25. Izglītības iestādes Atbalsta grupa par vardarbības gadījumu Izglītības iestādē informē iesaistīto izglītojamo vecākus/ likumiskus pārstāvjus, sniedzot informāciju par viņu tiesībām, ja konstatēta vardarbība pret viņu bērnu (piemēram, vērsties ar iesniegumu uz policiju).
- 26. Izglītojamam, kurš Izglītības iestādē ir cietis no vardarbības, ir iespēja saņemt bezmaksas individuālas psihologa konsultācijas Izglītības iestādē un ārpus tās, ievērojot Psihologu likumā noteiktās klienta tiesības.

27. Darbu ar izglītojamo, kurš rīkojas vardarbīgi pret Izglītības iestādes izglītojamo vai darbinieku, veic Izglītības iestādes Atbalsta grupa saskaņā ar Izglītības iestādes Atbalsta grupas noteikumiem.

VIII. Vardarbības profilakse

28. Izglītības iestādes sociālais pedagogs un psihologs pēc pieprasījuma, sadarbībā ar Izglītības iestādes darbiniekiem plāno, organizē un īsteno pasākumus vardarbības profilakses jautājumos (piemēram, audzināšanas stundas par izglītojamo pienākumiem un tiesībām saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumu, par sadraudzību, par pozitīvo komunikāciju, par konfliktu risināšanas iespējamiem veidiem u.c.).

IX. Noslēguma jautājumi

29. Iekšējo noteikumu oriģināls glabājas pie administrācijas dokumentācijas atbilstoši izglītības iestādes Lietu nomenklatūrai.
30. Kārtība stājas spēkā ar 2024.gada 2.septembri.

Direktore

\personiskais paraksts\

Ārija Ļaksa

J.Merņaka 65436893
Jelena.Mernaka@dttt.lv